

REPUBLIKA E SHQIPERISË
MINISTRIA E TURIZMIT DHE MJEDISIT
AGJENCIA KOMBËTARE E MJEDISIT
DREJTORIA E VLERËSIMIT TË IMPAKTIT DHE LIÇENSIMIT

AN180120210002

Tiranë, më 24.02.2021

Komisioni 9

DEKLARATË MJEDISORE

Në mbështetje të Ligjit Nr. 12/2015 “Për disa ndryshime në ligjin nr. 10440, datë: 07.07.2011, “Për Vlerësimin e Ndikimit në Mjedis”, VKM Nr. 686, datë 29.7.2015 “Për miratimin e rregullave, të përgjegjësisë e të afateve për zhvillimin e procedurës së vlerësimit të ndikimit në mjedis dhe procedurës së transferimit të vendimit e deklaratës mjedisore” dhe me propozim të Agjencisë Kombëtare të Mjedisit, Ministri

VENDOSI:

Lëshimin e Deklaratës Mjedisore për **Zhvilluesin** me të dhënat si më poshtë:

Personi Juridik: “**KLERAJDI**” Sh.p.k.

Nr. NIPT-i: K19003407J

Adresa e selisë: Lagjja Bogovë, rruga nacionale “Berat–Skrapar”, km 1, objekti pranë Urës së Izetit, Bogovë, Skrapar, Berat.

Personi përgjegjës: Selim Qama

Për të zhvilluar projektin “**Shfrytëzimi i gurit gëlqeror pllakor deri ne produktin e gatshem per shitje.**”

Aplikimi është bërë referuar ligjit Nr. 10 440, date: 7.7.2011 “Për Vlerësimin e Ndikimit në Mjedis”, Shtojca I, “Projektet që i nënshtrohen Procedurës së Thelluar të Vlerësimit të Ndikimit në Mjedis”, Pika 19. Gurore dhe miniera sipërfaqësore, ku sipërfaqja e vendit është mbi 0,5 hektarë, ose vende për nxjerrjen e torfës, ku sipërfaqja e vendit është mbi 1 hektar.

Vendndodhja: Zona Minerare Nr.321/1, objekti Mbreshtan, Qarku Berat.

Të dhëna teknike:

Sipërfaqe: 0,135 km²

Kapacitetet prodhuese/përpunuese: 5500 m³/vit

(Bashkangjitur vendimit, gjeni aneksin me hartën topografike dhe koordinatat metrike, ku tregohet vendodhja e objektit)

Bazuar në nenin 12, të ligjit nr. 10440, datë 7.7.2011, “Për vlerësimin e ndikimit në mjedis”, i ndryshuar, i sugjerohet autoritetit planifikues:

Miratimi i lejes/licencës së zhvillimit të atij projekti, me kushtet që duhet të përmbushen nga zhvilluesi, për të parandaluar, minimizuar dhe menaxhuar ndikimet negative në mjedis;

Bazuar në pikën 2, të nenit 12, të ligjit nr. 10440, datë 7.7.2011, “Për vlerësimin e ndikimit në mjedis”, të ndryshuar, më poshtë po listojmë:

1. Qëndrimin e Ministrisë dhe sipas rastit, kushtet që duhet të përmbushen nga zhvilluesi:
Drejtoritë Teknike të Ministrisë shprehën:

Cilësia e ajrit në zonën e projektit pritet të ndikohet nga shkarkimet e gazeve të mjeteve motorike, transporti i mineralit, hapja dhe përdorimi i rrugëve, përdorimi i lëndëve plasëse.

Në deklaratën mjedisore, sugjerojmë të përfshihen: • Plani i masave të propozuara për uljen e emetimeve të mundshme në ajër, duke përfshirë:

- i. Kontrollin e kushteve teknike në mënyrë periodike të makinerive të shfrytëzimit dhe transportit për të evituar, parandaluar rrjedhjet e lubrifikanteve dhe hidrokarbureve në mjedis, emetimin e ndotësve të gaztë të shkaktuara nga avari teknike të mjeteve.
- ii. Lënda djegëse që do të përdoret nga makineritë e punës, të jetë në përputhje me kërkesat e legjislacionit specifik për cilësinë e lëndëve djegëse.
- iii. Monitorimin e vazhdueshëm të cilësisë së ajrit gjatë fazës së punimeve dhe shfrytëzimit, me qëllim mbajtjen e shkarkimeve në ajër brenda normave të lejuara dhe brenda zonës së projektit.
- iv. Spërkatjen e rregullt me ujë të sipërfaqes së shfrytëzimit dhe të rrugëve të transportit, për mbajtjen nën kontroll të pluhurformimit dhe ngritjes së tij gjatë transportit të mineralit. Forcimin e zbatimit të këtyre masave edhe më shumë në kohën e thatë dhe me erë.
- v. Sonda e shpimit të jetë e pajisur me sistemin e kapjes së pluhurit.
- vi. Vendosjen e filtrave dhe kolektorëve të pluhurit në pajisjet e gërmimit.
- vii. Përdorimin e automjeteve të mbuluara (të mbyllura ose të mbuluara me mbulesë të posaçme) për transportin e mineralit.
- viii. Qarkullimi i kamionëve në qendrat e banuara të bëhet me shpejtësi të ulët gjë që shmang jo vetëm aksidentet por edhe krijimin e pluhurave.

- Për sigurinë e punëtorëve, të përdoren maska pluhuri veçanërisht në vendet e ekspozuara nga emetimet e përkohshme të pluhurit gjatë punës.
- Të izolohet sipërfaqja e shfrytëzimit nga sipërfaqet e tjera të paprekura dhe përreth saj të mbjellat bimësi që rritet në këtë zonë.
- Referuar pikës 3.2 Guroret dhe impiantet e përpunimit të tyre, Transportimi i gurëve, Proçesi dhe funksionimi - Gurët natyrorë dhe artificialë (burime mesatare ndotje), të VKM nr. 435, datë 12.9.2002 “Për miratimin e normave të shkarkimeve në ajër në Republikën e Shqipërisë”: Të gjitha vendet dhe proceset në të cilët ndotësit e ngurtë emetohen në ajër duhet të pajisen sipas mundësive teknike dhe mbi bazën e natyrës së proçesit, me rrjeta uji ose spërkatje, heqje pluhurash ose sisteme spërkateje.

- Të zbatohen të gjitha masat e planifikuara në këtë raport për rehabilitimin e mjedisit të prekur nga zhvillimi i këtij aktiviteti, në mënyrë kthimin sa më afër gjendjes fillestare.
- Rekomandojmë se gjatë shfrytëzimit të veprimtarisë të gjitha mbetjet e gjeneruara të menaxhohen sipas kuadrit ligjor në fuqi në fushën e mbetjeve, gjithashtu të respektohen kërkesat e nenit 38, ligjit nr. 10304, datë 15.7.2010 “Për sektorin minerar në Republikën e Shqipërisë”.
- Duke patur parasysh se ndikimi në ajër i ndotjes akustike për këtë lloj aktiviteti do të jetë i përkohshëm, sugjerojmë të zbatohet legjislacioni specifik në lidhje me zhurmat dhe me nivelet kufi të zhurmave.
- Sqarojmë se veprimtaritë minierare kontribuojnë në ndryshimet klimatike përmes përdorimit të energjisë në veprimtarinë e përditshme, përmes lëshimit të gazrave serrë në proceset e shkrirjes dhe përfitimeve të tjera, dhe përmes shkatërrimit të rezervuarëve të karbonit, kryesisht në formën e pyjeve.
- Sugjerojmë zvogëlimin e emetimeve të karbonit përmes përdorimit më efikas të karburantit dhe energjisë, elektrifikimit të automjeteve dhe përdorimit të energjisë së rinovueshme për të ulur sasinë e gazrave që emetohen.
- Të respektohet baza ligjore për biodiversitetin dhe sugjerojmë të merret mendimi i AKZM-së.
- Të respektohet legjislacioni në fuqi:
 1. Ligji nr 9587, datë 20.7.2006 “Për mbrojtjen e biodiversitetit” i ndryshuar;
 2. Ligji nr 81, datë 04.05.2017 “Për Zonat e Mbrojtura”.
 3. Ligji nr.10 006, datë 23.10.2008 “Për mbrojtjen e faunës së egër”.

Agjencia Kombëtare e Zonave të Mbrojtura shprehet: Sipërfaqja e kërkuar nuk bie në zonë të mbrojtur.

Agjencia Rajonale e Mjedisit, Berat-Elbasan-Korçë shprehet: jep mendimin pozitiv për propozimin në fjalë.

2. Informacion për procesin e realizuar të konsultimit me publikun:

Konsultimi me publikun: U krye në datën 26.01.2021. Morën pjesë përfaqësues nga komuniteti i zonës, dhe nga Agjencia Rajonale e Mjedisit Berat, Elbasan Korçë dhe përfaqësues nga studio mjedisore. Nuk pati ndonjë shqetësim nga komuniteti për zhvillimin e këtij aktiviteti. Në takim është prezantuar projekti, janë dëgjuar sugjerimet e pjesëmarrësve, të cilat do të merren parasysh nga ana e investitorëve, gjatë kohës së shfrytëzimit. Nga ana e investitoreve iu siguria të pranishmeve që do të merren të gjitha masat për eliminimin e ndikimeve negative në mjedis, duke mos cënuar jetën e banorëve.

3. Arsyet dhe konsideratat kryesore, ku është mbështetur mendimi;

Zhvillimi i aktivitetit është në përputhje me:

- **Njoftim Fituesi nga MIE Nr.3528/2 prot, datë 30.10.2020 Nr i Referencës: Zona Minerare Nr.321/1, Për objektin Mbreshtan, Qarku Berat, lloji i mineralit Gelqeror Pllakor, veprimtaria shfrytëzim, e miratuar në planin minerar të vitit 2019.**

Të miratuar me Urdhër të Ministrit të Infrastrukturës dhe Energjisë, nr.441, datë 04/12/2019, lloji mineralit gëlqeror pllakor me sipërfaqe shfrytëzimi 0.135 km², sipas hartës shkallë 1:25 000. Minerali që do të shfrytëzohet është gëlqeror me ngjyrë të bardhë në gri.

- **Mendimin e Agjencisë Kombëtare të Zonave të Mbrojtura.**

- 4. Përshkrimin, sipas rastit, të masave kryesore që duhen marrë për të shmangur, reduktuar e nëse është e mundur, për të korrigjuar efektet negative të rëndësishme:**
 - 4.1 Ky objekt të ndërtohet në përputhje të plotë me Planin e Përgjithshëm Vendor dhe Planin e Detajuar Vendor, të miratuar nga organet kompetente (KKT / Bashkia / Njësi Administrative) dhe akteve ligjore dhe nënligjore në fuqi.**
 - 4.2 Në rast se gjatë punimeve shfaqen elemente të tillë si: objekte kulturi, gjurmë arkeologjike, burime ujore etj, subjekti të ndërpresë punimet dhe të lajmërojë urgjentisht organet kompetente.
 - 4.3 Aktiviteti të kryhet brenda sipërfaqjes së zonës minerare të miratuar si dhe në bazë të vlefshmërisë së Lejes së Shfrytëzimit.
 - 4.4 Kjo Deklaratë është e vlefshme pasi subjekti të bëjë heqjen nga Fondi Pyjor, në rast se aktiviteti bie në një të tillë.** Te kete ne vemendje te veacnte referencat kadastrale qe preken nga ushtrimi i aktivitetit.

Gjatë fazës së instalimit:

- 4.5 Të vendoset sinjalistika paralajmëruese përgjatë gjithë segmentit të punimeve me qëllim shmangien e aksidenteve njerëzore.
- 4.6 Të instalohet sistemi i eliminimit dhe kapjes së pluhurave, nëpërmjet sprucimit me ujë. (Ky sistem, të detajohet qartë me skica, planimetri etj në aplikimin për Leje Mjedisore)
- 4.7 Të kontrollohen kushtet teknike të mjeteve të punës në mënyrë periodike për të evituar, parandaluar rrjedhjet e lubrifikantëve e të hidrokarbureve në mjedis, emetimin e gazeve të shkaktuara nga avari teknike të mjeteve të subjektit.
- 4.8 Të respektohet distanca nga rruga, gjatë fazës së instalimit dhe kryerjes së punimeve, sipas legjislacionit në fuqi.
- 4.9 Përdorimi i pajisjeve, automjetet, që emetojnë nivele zhurmash brenda normave të lejuara të emetimit 60 – 100 db.
- 4.10 Subjekti të realizojë në mënyrë të menjëhershme çdo ndërhyrje teknike për të riparuar çdo fenomen negativ në mjedis si pasojë e veprimtarisë së tij.
- 4.11 Të sistemohen brenda sipërfaqes së shfrytëzimi të gjitha sterilet e gjeneruara nga shfrytëzimi i karrierës.
- 4.12 Në raste aksidentesh ose defektesh teknologjike që shkaktojnë ndotje të mjedisit, subjekti menjëherë duhet të jap informacion në DRM-në e qarkut përkatës dhe AKM, të cilat bëjnë të mundur njoftimin e popullatës që preket nga ky aksident.
- 4.13 Subjekti të hartojë dhe zbatojë një plan masash lidhur me masat e parandalimit dhe shuarjen e zjarreve në rast aksidentesh nga plasjet për nxjerrjen e materialit.**
- 4.14 Të mbillen pemë në të gjithë perimetrin e zonës për të minimizuar ndikimet në mjedis dhe përmirësuar pejsazhin.
- 4.15 Subjekti të kujdeset për menaxhimin e mbetjeve të krijuara gjatë fazës së instalimit, sidomos ato të ambalazhimit, duke i transportuar në mënyrë të rregullt në vend grumbullimet e caktura nga njësia vendore. Zotëruesit e mbetjeve inerte duhet të zbatojnë

detyrimet që janë të përcaktuara në VKM nr.575, datë 24.06.2015 “Për miratimin e kërkesave për menaxhimin e mbetjeve inerte”.

- 4.16** Përgjatë gjithë rrugës së brendshme të karrierës (përfshi transhetë), të hapet një kanal ujëmbledhës i orientuar drejt një grope dekantimi, për mbledhjen dhe disiplinimin e ujërave gjatë kohës së shfrytëzimit.
- 4.17** Të bëhet pastrimi i mjeteve të punës para daljes nga kantieri i ndërtimit për të mos shkaktuar ndotje në mjedis.
- 4.18** Të merren masa për mbrojtjen e biodiversitetit të zonës.
- 4.19** **Të kihet kujdes treguesit kadastralë të sipërfaqes pyjore/kullosore që do të përdoret për aktivitetin, të jenë vetëm brënda sipërfaqes së miratuar.**
- 4.20** **Personi përgjegjes teknik për zhvillimin e aktivitetit duhet të jetë i informuar për bazën ligjore të pyjeve në fuqi dhe për zbatimin e tyre.**
- 4.21** Subjekti të respektojë kushtet lidhur me mbrojtjen e biodiversitetit, menaxhimin e pyjeve, emetimet në ajër, shkarkimet e ujërave të ndotura, menaxhimin e mbetjeve etj.
- 4.22** Subjekti të respektojë dhe të mbajë parasysh kërkesat dhe kriteret e Ligjit Nr. 81/2017 “Për Zonat e Mbrojtura”.
- 4.23** Kompania duhet të respektojë gjithashtu kushtet e vendosura në raportin e VNM-së të aplikuar si dhe Ligjin Nr. 10 431, datë 9.6.2011 “Për Mbrojtjen e Mjedisit”.
- 4.24** Në përfundim të punimeve, të rehabilitohet zona e shfrytëzuar.
- 4.25** **Duke qënë se gjatë fazës së funksionimit, ky aktivitet do të ketë efekte në mjedis, në bazë të Ligjit Ligj nr. 52/2020, datë 30.4.2020 “Për disa ndryshime në ligjin nr. 10 448, datë 14.7.2011, “Për lejet e mjedisit”, të ndryshuar.**

5. Monitorimi dhe Raportimi

Në bazë të Ligjit Nr. 128/2020 Për disa ndryshime dhe shtesa në Ligjin Nr. 10440, datë: 07.07.2011, “Për Vlerësimin e Ndikimit në Mjedis”, të ndryshuar, Neni 25/1 “Monitorimi dhe vlefshmëria”, zhvilluesi ka detyrimet si më poshtë:

- Zhurma dhe Vibracionet

- Të zbatohen nivelet kufi të zhurmës, referuar Udhëzimit Nr. 8, date 27.11.2007 “Për nivelet kufi të zhurmave në mjedise të caktuara” dhe Ligjit Nr.9774 date 12.07.2007 “Për vlerësimin dhe administrimin e zhurmës në mjedis”
- Të merren masa për mbrojtjen e punonjësve nga zhurmat.
- Të merren masat për kufizimin e orareve të punës në kantier.
- Operatori duhet të parandalojë gjenerimin e zhurmës impulsive në zonat e ndjeshme ndaj zhurmës, gjatë operimit të instalimeve.
- Vibrimet në vende të ndjeshme nuk duhet të kalojë 10 mm/s (PPV) në çdo kohë.
- Të bëhet monitorimi i zhurmave për mjediset: automjete/kamiona në hyrje të kantierit, kantier ndërtimi dhe mjedisi urban më i afert me kantierin çdo 6 muaj.

Tabela e niveleve kufi:

Mjedisi	Vlera kufi e zhurmës dB(A) Leq, T Ditë	Vlera kufi e zhurmës dB(A) Leq, T Mbrëmje	Raportimi në AKM	Periodiciteti
Automjete/kamiona ne hyrje te kantierit	55	45	26.08.2021	Çdo 6 muaj
Kantier ndertimi	55	45	26.08.2021	Çdo 6 muaj
Mjedisi urban me i afert	55	45	26.08.2021	Çdo 6 muaj

me kantierin				
--------------	--	--	--	--

- Shkarkimet në Ajër

- Të zbatohen nivelet kufi të shkarkimeve në ajër, referuar Ligjit Nr. 162/2014 “Për Mbrojtjen e Cilësisë së Ajrit në Mjedis” dhe VKM Nr. 248, datë: 24.03.2003 “Për Miratimin e Normave të Përkohshme të Shkarkimeve në Ajër dhe Zbatimin e tyre”.
- Shkarkimet në ajër të jene brenda normave të lejuara, duke marre masa për reduktimin e tyre.
- Kantieri në të cilin emetohen lëndë grimcore në ajër, duhet të pajiset sipas mundësive teknike dhe mbi bazën e natyrës së procesit, me rrjeta uji / sisteme spërkatje / sisteme heqje pluhurash.
- Të bëhet monitorimi i nivelit të pluhurave në ajër, për mjediset: kantier ndërtimi dhe mjedisi urban më i afërt me kantierin çdo 6 muaj.

Tabela e niveleve kufi

Ndotësi	Përqëndrimi	Raportimi në AKM	Periodiciteti
Lënda grimcore (PM _{2.5})	20-25 µg/m ³	26.08.2021	Çdo 6 muaj
PM ₁₀	50 µg/m ³ , 40 µg/m ³	26.08.2021	Çdo 6 muaj

- Cilësia e ujrave

Parametrat që duhet të monitorohen

Ndotësi	Përqëndrimi	Raportimi në AKM	Periodiciteti
Lëndët në pezulli	50 mg/l	26.08.2021	Çdo 6 muaj

- Subjekti duhet të sjellë pranë AKM-së si më poshtë:

- Informacion në momentin e fillimit të punimeve
- Raportimin periodik për parametrat që do të monitorohen sipas datës së raportimit/ çdo 6 muaj.
- Informacion në përfundim të punimeve, lidhur me punimet rehabilituese të territorit përreth, shoqëruar edhe me foto.

- Afati i Vlefshmërisë

- Vendimi për VNM-në paraprake për projektin e propozuar është e vlefshme për aq kohë sa është i vlefshëm edhe dokumenti i miratimit të zhvillimit për projektin.
- Nëse projekti, që i është nënshtruar procesit të VNM-së, nuk fillon zbatimin në terren brenda 2 vjetëve nga data e miratimit të deklaratës mjedisore apo të vendimit për VNM-në paraprake, atëherë këto dokumente konsiderohen të pavlefshme dhe procesi i VNM-së fillon nga e para.

Në bazë të udhëzimit të MM dhe MF nr. 7938, datë 17.7.2014 “Për përcaktimin e tarifave dhe vlerave përkatëse për shërbimet që kryen Ministria e Mjedisit për procesin e VNM-së”, ky subjekt ka kryer pagesën 50.000 lekë.

DREJTORI I PËRGJITHSHËM I AKM

EDISON KONOMI

MINISTRI

BLENDI KLOSI

Konceptoi:

Miratoi:

Aneksi 1. Harta Topografike me koordinatat.

Pika	Y	X
1	44 05 046	45 12 412
2	44 05 008	45 12 552
3	44 05 334	45 12 752
4	44 05 310	45 12 853
5	44 05 524	45 12 755
6	44 05 702	45 12 604

